

Konu : Sivil Havacılık Komisyonu Toplantısı
Tarih : 27 Ekim 2017 Cuma
Saat : 14:00- 16:45
Toplantı No : 10
Yer : SHGM Nuri Demirağ Toplantı Salonu

TOPLANTI RAPORU

Sıra	Gündem Maddeleri	Saat
01	Hoş Geldiniz Konuşması <i>Bahri KESİCİ, SHGM Genel Müdür V.</i>	14:00-14:05
02	Açılış <i>Prof. Dr. Hasan MANDAL, YÖK Başkan Vekili, Komisyon Başkanı</i>	14:05-14:20
03	Komisyon Çalışmalarına Genel Bakış <i>Bahri KESİCİ, SHGM Genel Müdür V.</i>	14:20-14:35
04	Komisyon Üyesi <i>Can EREL, TOBB-Türkiye Sivil Havacılık Meclisi, Eğitim-Öğretim ve Ar-Ge Sorumlusu Başkan Yardımcısı</i>	14:35-14:50
05	Eğitim Çalışma Grubu Faaliyetleri <i>Prof. Dr. Şahin KARASAR, Maltepe Üniversitesi, Eğitim Çalışma Grubu Başkanı</i>	14:50-15:35
06	Komisyon Üyesi <i>Kemal Helvacıoğlu, Pegasus Hava Yolları, Uçuş Akademi Direktörü</i>	15:35-15:55
07	Komisyon Üyelerinden Gelen Gündem Önerileri ve Değerlendirmeler	15.55-16:20
08	Gündem Dışı Diğer Konular	16:20-16:40
09	Kapanış	16:40-16:45

Sıra	Görüşülen Konular
01	Hoş Geldiniz Konuşması
SHGM-YÖK Sivil Havacılık Komisyonu 10'uncu toplantısının açılışı Sivil Havacılık Genel Müdür Vekili Sn. Bahri KESİCİ tarafından yapıldı.	
Sonuç/Karar	Yok

02	Açılış
Komisyon Başkanı, Yükseköğretim Kurulu Başkan Vekili Sn. Prof. Dr. Hasan MANDAL tarafından toplantı gündemi ve daha önceki toplantıda alınan kararlar ve atılması gereken adımlar hakkında kısaca bilgi verildi. Sivil Havacılık ile ilgili yükseköğretim programlarının kontenjanları ve bu kontenjanların yeterliliği hakkında Yükseköğretim Kurulu'nun görüşleri dile getirildi.	
Sonuç/Karar	Yok

03	Komisyon Çalışmalarına Genel Bakış
SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ tarafından Komisyon bünyesinde gerçekleştirilen çalışmalara ilişkin değerlendirmeler yapıldı.	
3.1. SHGM-YÖK Protokolü ve Çalışma Grupları	
07 Kasım 2012 tarihli SHGM-YÖK Protokolü hakkında kısaca bilgilendirmede bulunulduktan sonra Komisyon çatısı altında oluşturulan Eğitim Çalışma Grubu ve alt çalışma gruplarına değinildi. Komisyon çalışmalarına SHGM'nin resmi web sayfasından ulaşılabileceği hatırlatıldı.	
3.2. Staj Yerleştirmeleri	
Staj yerleştirmelerinde yaşanan sıkıntılar dile getirildi. Yükseköğretim Kurulu tarafından 08.06.2016 tarih ve 29736 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi İçindeki Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İşyerlerindeki Eğitim, Uygulama ve Stajlarına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik" ile sivil havacılık alanındaki stajların zorunlu olmaktan çıkarıldığı belirtilerek söz konusu darboğazın üstesinden gelinmesi noktasında sorumluluğun artık üniversitelerde olduğunun altı çizildi. Fakat üniversitelerden bu konu ile ilgili gerekli adımların atılmadığı, halen staj konusunda öğrencilerden SHGM'ye istek, öneri ve görüş bildirimi gibi taleplerin geldiği dile getirildi.	
3.3. Türk Sivil Havacılık Akademisi	
SHGM'ye bağlı olarak faaliyet göstermesi planlanan Türk Sivil Havacılık Akademisi'nin kurulmasında artık son aşamaya geldiği ve 2018 yılının ilk çeyreğinde Türk Sivil Havacılık Akademisi'nin faaliyete geçirilmesinin planlandığından bahsedildi.	
Sonuç/Karar	Tabloya eklenmiştir.

Toplantıda Türkiye Odalar Borsalar Birliği - Türkiye Sivil Havacılık Meclisi üyesi Can EREL "Sivil Havacılık Komisyonu Önerileri" adlı bir sunum gerçekleştirdi ve bu sunumda aşağıda yer alan konulara değinildi.

4.1. Ulusal Havacılık Sektörünün Bütünleşik Veri Tabanı Seti İhtiyacı

Can EREL tarafından, günümüzde ulusal havacılık alanında ve sektörün alt kırımlarında mevcut iş gücünü, işyerlerini, teknolojiyi ve teknolojik kabiliyetleri güncel olarak izleyen bir veri tabanı seti eksikliğinden bahsedildi. Yatırımcıdan öğrencisine kadar herkesin ihtiyacı olan bu veri tabanının ulusal havacılık ekosisteminin sektörel alt kırımları olan;

- * İşgücü ("Bilgi", "Beceri", "Yetkinlik" detayları ile) 'Yeterlilik' seviyeleri belirli olacak şekilde)
- * Teknoloji (Aile yapısında)
- * İş yeri (Konum ve Büyüklükleri ile)

için -doğru, güncel ve erişilebilir- şekilde oluşturulması gerekliliği, gerekçeleri ile komisyona önerildi. Veri tabanı seti eksikliğinin, kaynakların yanlış kullanımına ve işgücü planlamalarında çeşitli hatalara sebebiyet verdiği görüşü belirtildi.

4.2. Ulusal Havacılık Ekosisteminde Yeni Eğitim-Öğretim Programına Geçişin Sağlanması

Öncelikle, havacılık yükseköğretim programlarının ekosistem işgücü yapısındaki yeri, son beş yıllık öğretim kurumu, öğretim programları ve öğrenci kontenjanları değişimi ve bugün ulaşılan noktada mevcut yaşanan sorunlara değinilerek, ulusal havacılık ekosisteminde;

- * Tüm (askeri ve sivil havacılık) işgücü ihtiyacının ve yapısının bir bütün olarak değerlendirildiği,
- * Temel eğitim-öğretim programlarında uluslararası standart ve kapsama daha fazla uyum sağlayan ve endüstriyel beklentileri karşılayan ("Bilgi", "Beceri", "Yetkinlik" detay ve içerikleri ile belirlenen) 'Yeterlilik' seviyelerinde,
- * Öğretim programlarında akademik öğretici yanında endüstriyel öğreticilerin de yer aldığı ve öğrenci kontenjanlarında endüstriyel ihtiyacın etkili olduğu (veya ulusal pazara değil, küresel pazara yönelik ve bunu kısa vadede kanıtlayacak),
- * Örgün ve yaygın öğretim programlarındaki (özellikle de "işletme" bazlı programlara yönelik) kontenjanların sınırlandırıldığı, örgün ve ikinci öğretim programlarının dengelendiği ve özellikle de "uzaktan" öğretimin minimize edildiği,

bir eğitim-öğretim programına geçişin sağlanacağı düzenin oluşturulması hususu dile getirildi.

Komisyon Başkanı Sn. Prof. Dr. Hasan MANDAL tarafından, bu yıldan itibaren uygulanmaya başlayacak yeni sınav sistemi ile öğrencilerin yeterliliklerinin de sorgulanacağını ifade edildi. Meslek Yüksekokullarında 'Endüstriyel Öğretici' konusunda daha esnek olduklarını, mevcut okulların öğretim programlarının seviyelerini önlisansa indirmeleri durumunda bu konudaki esnekliklerinin daha da artabileceğini, bu yönde gelecek önerileri bekledikleri bildirildi. SHGM Genel Müdür Yardımcısı Haydar YALÇIN' da öğretim programlarında, endüstri uzmanlarından öğretici olarak yararlanılmasına katkı sağlamaya hazır olduklarını ifade edildi.

Ayrıca temel eğitim-öğretim programlarında uluslararası standart ve kapsama daha fazla uyum sağlayan ve endüstriyel beklentileri karşılayan ("Bilgi", "Beceri", "Yetkinlik" detay ve içerikleri ile belirlenen) 'Yeterlilik' seviyeleri ile ilgili olarak Komisyonun Eğitim Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Şahin KARASAR tarafından, Mesleki Yeterlilik Kurumu ile yapılan çalışmalarda "17 iş alanının 8'inin"

tanımlandığı ve staj formlarının da eklenerek güncellendiği belirtildi. Anadolu Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Semra KURAMA da bu detayda her bir program için gereken 'Yeterlilik' seviyelerinde 'Bilgi', 'Beceri', 'Yetkinlik' detaylarının var olduğu ifade edildi.

Toplantı akabinde Can EREL tarafından, Anadolu Üniversitesinin,

- * Uçak Gövde-Motor Bakım Bölümü
- * Havacılık Elektrik ve Elektronik Bölümü
- * Pilotaj Bölümü
- * Sivil Hava Ulaştırma İşletmeciliği Bölümü
- * Hava Trafik Kontrol Bölümü

ile ilgili alan yeterlilikleri üzerinde yapılan incelemede 'Pilotaj' ve 'Hava Trafik Kontrol' bölümleri dışındakilerde hazırlanan alan yeterliliklerinin 'Bilgi', 'Beceri' ve 'Yetkinlik' detaylarına sahip olmadığı gibi her bir mesleki öğretim programı için 'Mühendislik' ile ilgili içerik ve seviyede beklenti/hedef belirtildiğine dikkat çekildi. Beceri yoğun mesleki alanlarda olması gereken seviyenin çok üzerinde, 'mühendislik' seviyesi ile ilişkilendirilerek ifade edilen bu yeterliliklerin, en basit tanımı ile açık bir kaynak israfı ve işlev dublikasyonu olacağı yönünde endişeler dile getirildi.

Sonuç/Karar	Tabloya eklenmiştir.
--------------------	----------------------

05	Eğitim Çalışma Grubu Başkanı – Prof. Dr. Sn. Şahin KARASAR'ın Sunumu
-----------	---

Eğitim Çalışma Grubu Başkanı Prof. Dr. Şahin KARASAR tarafından Eğitim Çalışma Grubunun faaliyetleri hakkında bilgi verildi. Bu bağlamda staj formlarının oluşturulması, öğrenme kazanımlarının belirlenmesi, öğretim elemanlarının standardizasyonu için çalışma yapılması, sektör iş gücü analiz raporunun hazırlanması, sivil havacılık programlarının özel şartlarına tercih kılavuzunda yer verilmesi, online görsel ders materyali hazırlanması için çalışmalar başlatılması, havacılık staj yazılımının hazırlanması, staj sürelerinin standartlaştırılması, SHGM uzman yardımcılarını için tez konusu önerilerinin hazırlanması, bölüm ve program isimlerinin revize edilerek güncellenmesi, öğretim elemanı envanteri raporunun hazırlanması ve yayın komisyonunun kurulması gibi çalışmalar yapıldığına değinildi.

5.1. Kontenjan Dağılımı

Staj kontenjan arzının az olması ve talebin iki kat fazla olması sebepleriyle staj dönemleri oluşturulduğu belirtildi, ancak söz konusu dönem tarihleri arasında çakışma olduğu aktarıldı. Bu bağlamda her okul için %10 minimum olmak üzere kontenjan sağlanmaya çalışıldığına değinildi. Geriye kalan kontenjanların ise okul yetkisi, bölüm kuruluş yılı, SHK kararları uygulama durumu, çalışmalara nitelikli katkı, öğrenci sayısı azlığı kriterleri göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının kontenjan kazanacağı açıklandı. Öğrencilerin ise not ortalaması ve mezuniyete yakınlık durumları dikkate alınarak staj yapma imkânı bulacağı belirtildi.

5.2. Havacılık Alanında Eğitim Veren Yükseköğretim Kurumları

Havacılık alanında eğitim veren yükseköğretim kurumlarının kurum sayısı ve bölüm türleri, bölüm/programların kuruluş yılları, lisans/önlisans dağılımı ve havacılık alanında yükseköğretim düzeyinde eğitim gören öğrenci sayısı üzerinden bir analiz yapıldığı belirtildi. Kurum sayısındaki artışa dikkat çekilirken bölüm isimlerinde var olan karmaşanın halen devam ettiği kaydedildi. Yeni bölüm/programların büyük çoğunluğunun 2009'dan itibaren açıldığı aktarıldı. Önlisans seviyesinde

havacılık eğitimi veren bölümlerin ağırlıkta olduğu ve yeni kayıt oranının %40 olduğu vurgulanarak öğrenci sayısındaki artışa dikkat çekildi.

EASA/FAA veya diğer havacılık otoritelerinden alınmış olan hava aracı bakım lisanslarının Türkiye’de kullanılabilmesi için teknisyenlerin lisanslarının validasyonunun yapılması ve bu işleme yönelik gerekliliklerin belirlenmesi konusunda:

- a) Validasyon işleminin hali hazırda sahip olunan kategoride yapılması,
- b) Validasyon işlemi için ülkemizde SHY-145 Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşlarında belirli bir süre aktif bakım deneyimi elde edilmesinin gerektiği (Örneğin 3 ay),
- c) Yabancı otoritelerden lisans almış kişilerin ulusal mevzuatımızı da içeren Modül 10 Havacılık Mevzuatı bilgisine sahip olmadığından ve EASA Part-147 mevzuatında bakım tecrübesi kayıtlarının içeriği standart olmadığından dolayı validasyon işlemi yaptıracak adayların bazı modüllere yönelik teorik eğitim, teorik bilgi sınavı ve pratik değerlendirme süreçlerinden geçmesi gerektiği önerildi.

5.3. Eğitim İçerikleri

SHGM tarafından yapılan yetkilendirmeler ve devamında sürdürülen denetleme ve takip eden düzenlemeler sayesinde havacılık bölümlerinin devamlılığının sağlandığına dikkat çekildi. Diğer taraftan, İngilizce hazırlık programının üniversiteler tarafından hayata geçirildiği ancak programın 0-100 saat aralığında olması ve yurtdışındaki standartlara göre başlangıç seviyesine tekabül etmesi dolayısıyla yetersiz olduğu belirtildi. Ayrıca Sivil Havacılık ile ilgili önlisans programlarında hazırlık sınıfının kaldırılması, dil konusunda yeteri derecede eğitim verilememesi konusu da dile getirildi. Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri Programı mezunu öğrencilerin sektörde istihdam edilebilmeleri ile ilgili olarak özellikle İngilizce yeterliliği konusunda yaşanan problemlere çözüm getirebilmek ve sektörün aradığı dil yeterliliği seviyesini belirlemek üzere SHGM’nin yeni bir mevzuat geliştirmesi önerisinde bulunuldu.

Toplam ECTS kredileri arasında havacılık derslerinin yerinin %68 oranında arttığı belirtilirken öğretim elemanı sayısındaki iyileşmenin yeterli olmadığı vurgulandı. Özellikle öğretim elemanlarının büyük kısmının havacılık bölümü mezunu olmamasının bu sorunun temelini oluşturduğu aktarıldı.

“SHY-147 Kapsamında Tanınan Okul Statüsü” genelgesinde eğitmen nitelikleri konusu düzenlenmediğinden eğitmen niteliklerinin SHT-147 talimatında özetlendiği belirtildi. Bu talimatta yer alan teorik ve pratik eğitmen nitelikleri için tanınan okullarda görev alacak eğitmenlerde aranacak nitelikler:

1. Sivil havacılık ortamında (SHY/Part-147 ortamı, SHY/Part-145) 1 yıllık deneyim.
2. Herhangi bir hava aracına yönelik tip eğitiminin tamamlanması olarak önerildi.

Havacılık Yönetimi mezunları için doçentlik başvuru alanı olmaması, bu alanda doktora yapan kişilerin Havacılık Yönetimi alanında bilimsel çalışmalar üretmek ve uzmanlaşmak yerine doçent olabilmek için farklı alanlara yönelmesi, alanında uzman (airline/airport management, airline/airport marketing, airport design, aviation security gibi) öğretim üyesi yetişmesinin önünde büyük bir engel teşkil ettiğinden Havacılık Yönetimi alanında doçentlik anabilim dalının açılması için Üniversitelerarası Kurul’a başvurulması önerildi.

Bakım alanında eğitim alan kişilerin modül sınavlarını geçebilmesi ve konuları daha iyi öğrenebilmesi için Türkçe eğitim materyali hazırlanması önerildi.

5.4. Bölüm İsimlerinin Standardizasyonu

Üniversitelerde havacılık eğitimi veren bölümlerin içerikleri göz önüne alındıktan sonra yapılan çalışma sonucu farklı olarak adlandırılan bölümlerin isimlerinin “Uçak Elektrik-Elektronik”, “Pilot Eğitimi” ve “Uçak Gövde-Motor” olarak standartlaştırılması önerildi. Komisyon Başkanı Sn. Prof. Dr.

Hasan MANDAL tarafından, ilgili bölüm isimlerinin yakın zamanda YÖK Yürütme Kurulu kararı ile standartlaştırıldığı belirtildi.

5.5. Türk Havacılığının Vizyonu

Türk Havacılığında yaşanan büyüme ve gelişmenin dünyada gözlemlenen eğilimle uyumlu olduğu belirtilerek Türk havacılık tarihinin 17. yy'a dayandığı hatırlatıldı. 'Havacılıkta İnsan Kaynağı Envanteri Projeksiyonu' ile ihtiyaç duyulan insan kaynağı sayısı ve arz-talep denge planlamasının somut bir şekilde yapılabileceği belirtildi.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı işbirliği ile "Havacılık Sektöründe Yapay Zeka: Sorunlar ve Fırsatlar" konulu uluslararası sempozyumun Nisan 2018 tarihinde Maltepe Üniversitesi Marma Kongre Otelinde düzenlenmesi önerildi. Sempozyumda; Yapay Zekanın Havacılık Güvenliğine Etkileri, Emniyetli Uçuş, Havacılık Sektöründe Yapay Zeka ve İnsan Faktörü, İnsan Hatası Faktörünü Ortadan Kaldırmak ve Güvenlik Politikaları konularının yer alması önerildi. Sempozyum için hazırlanan taslak çağrı metni sunuldu.

5.6. Eğitim Çalışma Grubu Kabin Hizmetleri Eğitimi Alt Çalışma Grubu Üye Değişikliği

Kabin Hizmetleri Eğitimi Alt Çalışma Grubu'nda görev alan üye Rüya Yılmaz yerine Ali Kalmaz'ın, üye Ayşe Arıkan yerine Sabit Coşkun'un yer alması konusu görüşüldü.

Sonuç/Karar	Yok
--------------------	-----

06	Pegasus Hava Yolları, Uçuş Akademi Direktörü - Sn. Kemal Mustafa HELVACIOĞLU' nun Sunumu
-----------	---

Toplantının bir diğer sunumu TÖSHİD (Türkiye Özel Sektör Havacılık İşletmeleri Derneği) adına Pegasus Hava Yolları'nda Uçuş Akademi Direktörü olan Kemal Mustafa HELVACIOĞLU tarafından, "Havacılıkta Teknolojik Değişim ve Eğitim" adı altında gerçekleştirildi. Bu sunumda aşağıda yer alan konulara değinildi.

6.1 Yeni Teknoloji ile Değişen Eğitim

Sn. Kemal HELVACIOĞLU tarafından, pilot eğitimleri konusunda küresel anlamda yeterliliğin ve gelişimin takip edilmesi gerekliliğine vurgu yapıldı. Özellikle yeni nesil uçakların envantere girmesi ile pilot eğitiminde bilinen ve klasik eğitim yerine yetkinlik bazlı eğitimin yer alma zorunluluğu ifade edildi. Bu kapsamda ülkemizde özel sektörün ihtiyacı olan Cadet/MPL Programı'nın sektöre ve yükseköğretim pilotaj programlarına entegre edilmesi gerekliliği vurgulandı.

Şu anda ülkemizde yükseköğretim programlarında verilen kabin eğitimlerinin de yetkinlik esaslı olarak geliştirilmesi ve İngilizce seviyelerinin değişen yolcu profili doğrultusunda geliştirilmesi konusuna değinildi.

6.2 Airline Pilotu İhtiyacına Bakış

Sektörün büyümesine paralel olarak havayolu şirketlerinde genel anlamı itibariyle pilot ihtiyacının her geçen gün artış gösterdiği belirtildi. Bununla beraber, eğitimi ve mesleki yeterliliği açısından bilgi, beceri ve yetkinliğe sahip personel istihdamı konusunda havayolu şirketlerinin ihtiyaç duyulan personeli bulmada büyük sıkıntılar çektiğini aktardı. Bu kapsamda, verilen eğitimin ve bireyin yeterliliği en baştan tespit edilip, üniversitelerin pilotaj bölümüne öğrenci alımında özel yetenek sınavlarının yapılmasının uygun olabileceği savunuldu. Bu yetenek sınavlarının bilgi sınavına ek olarak, kişilik ve yetkinlik ölçümünü de sağlayacak seviyede 3 safhalı olarak yapılmasının gerekliliği ifade edildi.

Sonuç/Karar	Yok
--------------------	-----

SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ, toplantı öncesinde alınan staj, pilotaj, üniversite kontenjanları, eğitim materyalleri, öğretim üyelerinin sertifikalandırılması talepleri, havacılık bölümünden mezun öğrencilerin istihdamı ve yüksek lisans /doktora imkânları, havacılık İngilizcesi ve eğitimle ilgili diğer konular olarak gruplandırılan gündem önerilerinin büyük kısmına Eğitim Çalışma Grubu Başkanı Sn. Prof. Dr. Şahin KARASAR ve TOBB-Türkiye Sivil Havacılık Meclisi'nden Sn. Can EREL'in sunumlarında değinildiğini belirtti. Gündeme gelmeyen veya farklı bir konuyu dile getirmek isteyen komisyon temsilcilerinin söz alabileceğini belirtti.

7.1. Havacılık Kuruluşlarına Tavsiye Niteliğinde Yazı Yazılması

İstanbul Arel Üniversitesi temsilcisi M. Kemal YILMAZ tarafından havacılık mezunlarının serbest piyasa koşullarında öncelikli istihdam edilebilmeleri için SHGM tarafından havacılık kuruluşlarına tavsiye niteliğinde yazılı resmi bildirimde bulunulması hususu dile getirildi. SHGM Genel Müdür Yardımcısı Haydar YALÇIN konu ile ilgili olarak, sektör kuruluşlarının personel alımlarında seçim kriterlerinin kendi inisiyatiflerinde olduğunu belirtti ve üniversitelerin tercih sebebi olmaları için ise yetkilendirilmiş üniversite, İngilizce yeterlilik vb. konularda çalışma yapmaları gerektiği ifade edildi.

7.2. Öğretim Elemanı Talepleri

Komisyon üyeleri tarafından, YÖK'ten yardımcı doçent ve öğretim üyesi kadrosu talep edildiği ancak YÖK'ün bölümün altında anabilim dalı olmaması dolayısıyla kadro tahsis etmediği belirtildi. Ancak bölümler altında oluşturulan anabilim dallarının üniversiteler arasında farklılık gösterdiğinden anabilim dallarının standart hale getirilmesi gerektiği ifade edildi.

Cevaben Komisyon Başkanı Sn. Prof. Dr. Hasan MANDAL tarafından, YÖK'ün bu konudaki düzenlemesinin yüksekokullarda tek bölüm tek anabilim dalı oluşturulması, fakültelerde ise araştırma boyutu da göz önünde bulundurularak anabilim dalı taleplerinin spesifik bir incelemeden geçirilerek kabul edilmesi şeklinde olduğu aktarıldı. Kadro taleplerinde ise anabilim dalı ile uyumluluğa bakıldığı ifade edildi.

7.3. Pilotaj Bölümleri için Standart Bir Bölüm İsmi Belirlenmesi ve Akreditasyon İhtiyacı

Girne Üniversitesi temsilcisi Süleyman Tolun tarafından, diğer havacılık bölümlerinde yürütülen bölüm isimlerinin standartlaştırılması faaliyetinin pilotaj bölümleri için de uygulanması talep edilmiştir. Ayrıca havacılıkta akreditasyon alınması için belirli bir zorlamanın yapılması gerektiği belirtildi.

Komisyon Başkanı Sn. Prof. Dr. Hasan MANDAL tarafından, pilotaj bölüm isimlerinin standartlaştırılması noktasında yeni bir öneri varsa bu önerinin YÖK'e iletilmesi gerektiği ve bunun ardından değerlendirmeye alınabileceği aktarıldı. Havacılıkta akreditasyon alınması konusunda ise YÖK'ün sadece süreci belirleyebileceği eğitimin kalitesinin ise üniversiteler tarafından kontrol edileceği hatırlatıldı. Bu anlamda, üniversitelerin program akreditasyonu konusunda kendi motivasyonlarını sağlaması gerektiği dile getirildi.

7.4. Sektörden Emekli Kişilerin Üniversitelerde Ders Vermesi ve Teknisyen Lisanslandırmaları

UTED temsilcisi Murat AKKUŞ tarafından, üniversitelerin dile getirdiği tecrübeli öğretim üyelerinin okullarda bulunmaması sorununa yönelik olarak sektöre de emekli olan kişilerin üniversitelerde eğitmen olarak görev almasının bu sorunun çözümü olabileceğini ifade etti. Ayrıca UTED temsilcisi teknisyen lisanslandırılması konusunda üniversitelerin entegrasyon sağlayamadığına dikkat çekti.

Komisyon Başkanı Sn. Prof. Dr. Hasan MANDAL tarafından, ders saati esasına göre üniversite kadrosunda görevlendirme yapılabileceği belirtilerek bu uygulamada yetkinlik ve deneyim kıstaslarına bakıldığı aktarıldı. Üniversite kadrosunda görev alma noktasında ise farklı gerekliliklerin

olduğunu belirterek bunun için YÖK mevzuatının esas alınması gerektiği ifade edildi.

7.5. Sektörden Endüstri Uzmanlarının Üniversitelerde Ders Vermesi ve Uluslararası Havacılık Sempozyumu Düzenlenmesine İlişkin Açıklamalar

Komisyon üyeleri ve UTED temsilcisi tarafından da dile getirilen emekli olmuş kişilerin üniversitelerde görev alma önerisine ilişkin olarak bu tecrübeli isimlerin çoğunluğunun üniversite mezunu olmamasından dolayı fakülte ve yüksekokullarda değerlendirilme şansının olmadığı belirtildi.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na ilişkin olarak 2016 yılında bu kanuna yükseköğretim kurumlarının da eklendiğini ancak halen kanunun tam anlaşılmadığı belirtildi.

Komisyon Başkanı Sn. Prof. Dr. Hasan MANDAL tarafından cevaben, 01.07.2017 tarih ve 30111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretim Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile YÖK bünyesinde Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulu'nun kurulduğunu ve yakın zamanda usul ve esasların yayınlanacağı belirtildi. Ayrıca meslek yüksekokullarında 'endüstriyel öğretici' konusunda daha esnek olduklarını, mevcut okulların öğretim programlarının seviyelerini önlisansa indirmeleri durumunda, bu konudaki esnekliklerinin daha da artabileceği hatırlatıldı.

7.6. Emniyet ile İlgili Bölüm Açılması

SHGM Genel Müdür Yardımcısı Haydar YALÇIN tarafından dile getirilen bir başka konu da, Üniversitelerin Sivil Havacılık ile ilgili programlarında Emniyet ile ilgili bölümlerin bulunmaması ve bu konuda yeni bölümler açılması için gerekli çalışmaların yapılmaması oldu.

Bu konu ile ilgili üniversite temsilcilerinden Emniyet üzerine ilgili bölümlerin açılması talebinde bulunuldu. Gerektiğinde SHGM olarak üniversitelere eğitim, çalıştay, sempozyum vb. gibi desteklerin verileceği hususunda güvence verildi.

7.7. Lisans Verilememe Sorunu

Lisans ve sertifika programları ile ilgili SHGM'nin vermiş olduğu pilot, teknisyen, hava trafik kontrolörü ve dispeçer gibi eğitim programlarının lisanslandırma aşamasında, SHGM'nin onaylamadığı bir programdan mezun olan ve gerekli yeterlilikleri taşımayan öğrencilere lisans verilemediği, sadece SHGM'nin yetkili kıldığı okullardan ve bölümlerden mezun olan öğrencilere lisans verilebileceği ifade edildi.

Komisyon Başkanı Sn. Prof. Dr. Hasan MANDAL tarafından konu ile ilgili olarak "bir yıl içerisinde lisanslandırma gereken alanlarda yetkilendirilmeyen okullara/programlara kontenjan verilmeyeceği, takip eden yıl gelişme olmaz ise programın kapatılacağı" şeklinde bir açıklama yapıldı.

Sonuç/Karar	Tabloya eklenmiştir.
--------------------	----------------------

08	Kapanış
Toplantı, bir sonraki toplantı tarihi belirtilerek sonlandırılmıştır.	
Sonuç/Karar	Yok

Gelecek Toplantı	Daha sonra kararlaştırılacak bir tarih
-------------------------	--

Hazırlayanlar	Abdulkadir KAYAPINAR Özgü SARIÜNAL	
Gözden geçiren	Prof. Dr. Şahin KARASAR Haydar YALÇIN	
Onaylayan	Prof. Dr. Hasan MANDAL	

Sonuç ve Karar Listesi					
No	Faaliyet	Sorumlu	Bitiş Tarihi	Durum	Açıklama
SHK-10/1	Özellikle atölye uygulaması olan ve pratik eğitim verilen lisans bölümleri başta olmak üzere, Staj zorunluluğunun kaldırıldığıнын bildirilmesi	Üniversiteler	Sürekli		
SHK-10/2	SHGM tarafından lisanslama zorunluluğu bulunan alanlarda yeni programların açılması durumunda gerekli yeterliliklerle ilgili SHGM'nin görüşünün alınması	Üniversiteler+Y ÖK	Sürekli		
SHK-10/3	Ulusal havacılık ekosisteminin sektörel alt kırılımlarında; - İşgücü (‘Bilgi’, ‘Beceri’ ve ‘Yetkinlik’ detayları ile) “Yeterlilik” seviyeleri belirli olacak şekilde) - Teknoloji (Aile yapısında) - İş Yeri (Konum ve Büyüklükleri ile) vb. için –doğru, güncel ve erişilebilir- endüstri veri tabanı seti programı oluşturulması	Üniversiteler(Anadolu Üni. Koordinasyonunda)	2017 sonu		
SHK-10/4	Lisans seviyesine çıkarılmış mesleki bölümlerin yeniden değerlendirilerek önlisans seviyesine getirilmesi ve öğretim süreçlerinde daha fazla meslek uzmanının yer almasının sağlanması	Üniversiteler+Y ÖK (Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulu)			

SHK-9/1	Yetki gerektiren sivil havacılık alanlarında yetki alamayan üniversitelere bölüm açma ve öğrenci alma izni ile ilgili çalışma yürütülmesi	YÖK	Sürekli		
SHK-9/2	Sektördeki staj kontenjanlara sadece SHGM'den yetki almış bölümlerdeki öğrencilerden yerleştirme yapılması	SHGM	Sürekli		
SHK-9/3	YÖK tarafından kaldırılan staj zorunluluğuna uygun olarak Üniversitelerin de staj zorunluluğunu kaldıracak kararları alması	Üniversiteler	Sonraki toplantı		
SHK-9/4	Zorunlu staj sürelerinin standart hale getirilmesi	EÇG	Sonraki toplantı		
SHK-8/1	Sivil havacılık yüksekokulu ile havacılık fakültesi ikinci öğretim harçlarının eşitlenmesi için çalışma yapılması	YÖK	Sonraki toplantı		
SHK-8/2	Sivil havacılık alanında pedagojik formasyon imkanının araştırılması	YÖK	Sonraki toplantı		
SHK-8/3	İşletmelerin iş başvuru sistemlerinde tüm havacılık okul ve bölümlerinin yer alması için çalışma yapılması	SHGM	Sonraki toplantı		
SHK-8/4	Üniversitelerin bölüm açmadan önce SHGM'ye yetkilendirme için başvurması	Üni.	Sürekli		
SHK-8/5	Kabin hizmetleri bölüm birincilerine gözlem uçuşu imkânı sağlanması	SHGM	Sürekli		
SHK-8/6	Minimum öğrenme kazanımların üniversitelerce müfredata eklenmek üzere önerilmesi	YÖK	Sonraki toplantı	SHK-5/3'den sonra Tamamlandı	
SHK-8/7	EÇG Başkan Yardımcılığına Eyüp ATİOĞLU'nun atanması	SHGM	Sürekli		
SHK-8/8	Önerilen staj yerleştirme kriterlerinin uygulamaya konulması	SHGM	Sürekli		
SHK-8/9	Komisyonunda MEB temsilcisinin bulunması	SHGM	Sonraki toplantı		

SHK-8/10	Kabin hizmetleri alanında staj muafiyetinin araştırılması	EÇG	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-8/11	Kabin hizmetleri için muafiyet, yer işletme ve iki yıllık bakım hizmetleri için 30 ve dört yıllık bakım hizmetleri için 60 gün olmak üzere staj sürelerinin standartlaştırılması	Üni.	Sürekli		
SHK-8/12	Yarı zamanlı çalışan öğrencilerin çalışma sürelerinin staj olarak kabul edilmesi	Üni.	Sürekli		
SHK-8/13	Erasmus+ kapsamında stajın teşvik edilmesi	Üni.	Sürekli		
SHK-8/14	CEFR B1 seviyesini hedefleyen İngilizce müfredat hazırlanması	Üni.	Sürekli		
SHK-8/16	Niş bölümler açılması için sektör görüşü alınarak talep araştırması yapılması	EÇG	Sonraki toplantı		
SHK-8/17	Sağlık sorunları nedeniyle pilotaj bölümünden mezun olamayan öğrencilerin başka bölümlere yatay geçişinin sağlanması	YÖK	Sonraki toplantı		
SHK-8/18	Yayın komisyonu kurulması	EÇG	Sonraki toplantı		
SHK-8/19	DHMİ temsilcisinin EÇG üyesi olması	SHGM	Sonraki toplantı		
SHK-7/1	EÇG Faaliyet Raporunun SHGM internet sayfasında yayınlanması	SHGM	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-7/2	Stajyer kontenjanlarının yeniden belirlenmesi	SHGM	Sonraki toplantı		
SHK-7/3	Staj yerleştirme rehberi hazırlanması	Savaş Ateş	Sonraki toplantı		
SHK-7/4	Stajyer kontenjanlarının dağıtımı için kriter belirlenmesi	EÇG	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-7/5	Staj sürelerinin standartlaştırılması	EÇG	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-7/6	Eğitim Çalışma Grubu Başkan Yardımcısı Görevlendirilmesi	EÇG	Sonraki toplantı		

SHK-7/7	Komisyon Kararlarının SHGM internet sayfasında yayınlanması	SHGM	Sonraki toplantı		
SHK-7/8	Komisyon kararlarının üniversitelerce uygulanma durumunun araştırılması	SHGM	Sonraki toplantı		
SHK-6/1	Minimum öğrenme kazanımlarının YÖK ile paylaşılması	SHGM	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-6/2	4 yıllık SHUİ bölüm isim değişikliğinin YÖK'e önerilmesi	SHGM	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-6/3	Mesleğin icrası için aranan şartların YÖK ile paylaşılması	SHGM	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-6/4	Komisyon çalışma esaslarının güncellenmesi	SHGM	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-6/5	DHMİ Genel Müdürlüğü'nün komisyonda temsil edilmesi	SHGM	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-5/1	Komisyon üyelerinin güncellenmesi	SHGM	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-5/2	SHK çalışmalarına YÖK internet sitesinde de yer verilmesi	YÖK	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-5/3	Minimum öğrenim kazanımları belirlenerek YÖK'e önerilmesi	EÇG	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-5/4	Bölüm isim değişikliğinin YÖK'e önerilmesi	SHGM	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-5/5	Özel şartların netleştirilerek YÖK'e önerilmesi	EÇG	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-5/6	Pilotaj bölümü öğrenci seçiminde kullanılabilecek testlerin tespiti	SHGM	Sonraki toplantı		EÇG tamamlayacak
SHK-5/7	Eğitimci envanterinin çıkarılması	EÇG	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-5/8	Eğitim materyalleri çalışmasının somutlaştırılması	EÇG	Sonraki toplantı	Tamamlandı	
SHK-5/9	Yıl boyu staj imkânının araştırılması	SHGM	Sonraki toplantı		
SHK-5/10	Staj eşleştirmelerinin yazılım üzerinden yapılması	SHGM	Sürekli	Tamamlandı	
SHK-5/11	Staj ücreti ödenecek havacılık bölümlerinin YÖK'e önerilmesi	SHGM	Sonraki toplantı		Bkz:SHK-5/4
SHK-5/12	Sunumların toplantılar öncesinde yayınlanması	SHGM	Sürekli		
SHK-5/13	On-line eğitim imkânlarının araştırılması	SHGM	Sonraki toplantı		

SHK-5/14	Çalışma grubu üyelerinin güncellenmesi ve SHGM internet sitesinde yayınlanması	SHGM	Sürekli	Tamamlandı	
----------	--	------	---------	------------	--

Katılımcı Listesi

Hasan MANDAL	Yükseköğretim Kurulu	Devrim GÜN	İstanbul Bilgi Üni.
Bahri KESİCİ	Sivil Havacılık Gen.Müd.V.	Tülay GÜNEY	İstanbul Gedik Üni.
Haydar YALÇIN	Sivil Havacılık Gen. Müd. Yrd.	İzzet GÜMÜŞ	İstanbul Gelişim Üni.
Dilek AVŞAROĞLU	Yükseköğretim Kurulu	Hakan ŞAHİN	İstanbul Medipol Üni.
Şahin KARASAR	Eğitim Çalışma Grubu Başkanı	Murat DÜZGÜN	İstanbul Medipol Üni.
Hatice KÜÇÜKÖNAL	Pilot Eğitim Alt Çalışma Grubu Bşk.	Gökhan İNALHAN	İstanbul Teknik Üni.
Eyüp ATIOĞLU	Eğitim Çalışma Grubu Başkan Yrd.	Hülya CEBECİ	İstanbul Teknik Üni.
Hasan LİK	Uçak Bakım Eğitimi Alt Çalışma Grubu	M.Emre TAŞÇI	İstanbul Ticaret Üni.
Nevin ÇOLAK	Kabin Hizmetleri Eğitimi Alt Çalışma Grubu	Fevzi Kemal ÇİLİNGİR	Kırklareli Üni.
Özgü SARIÜNAL	SHGM	Rıdvan ORUÇ	Kastamonu Üni.
Erbay ERİŞER	Akdeniz Karpaz Üni.	Muharrem YILMAZ	Kocaeli Üni.
Seran BEYAR	Akdeniz Karpaz Üni.	Haşim KAFALI	Muğla Sıtkı Koçman Üni.
M. Özer ALPAR	Akdeniz Üni.	Songül ASLAN	Niğde Ömer Halisdemir Üni.
Mustafa GÜLMEZ	Akdeniz Üni.	Mete Can TEKİN	Nişantaşı Üni.
Tahsin ALTINKURT	Alaattin Keykubat Üni.	Kamil Nazım SEÇKİN	Okan Üni.
Hülya Ç.ÇELEBİOĞLU	Altınbaş Üni.	Dilek Funda KURTULUŞ	ODTÜ
M.Önder GÜNAŞAN	Amasya Üni.	Ferhat KOLBAKIR	Ondokuz Mayıs Üni.
Semra KURAMA	Anadolu Üni.	Mehmet Emin TEKİN	Selçuk Üni.
Savaş S.ATEŞ	Anadolu Üni.	H.Erbil ÖZYÖRÜK	Türk Hava Kurumu Üni.
Ferhan ŞENGÜR	Anadolu Üni.	Suat BEGEÇ	Türk Hava Kurumu Üni.
Kazım Sedat SİRMEN	Ankara Üni.	Başak BUCAK ALTIN	Türk Hava Kurumu Üni.
M.Dursun KAYA	Atatürk Üni.	Perihan ÇOBAN	Türk Hava Kurumu Üni.
Nafiz ALEMDAROĞLU	Atılım Üni.	Seçkin ATAŞ	TATCA
Nazife Orhan ŞİMŞEK	Beykent Üni.	Nagehan EKENER	TÖŞHİD
Güray TEZER	Beykoz Üni.	Necdet AKSAC	UTED
Rüstem Barış YEŞİLAY	Ege Üni.	Murat AKKUŞ	UTED
Adem KARCI	Erciyes Üni.	Uğur İbrahim GENÇ	DHMİ
İlker YILMAZ	Erciyes Üni.	Tarık KARADAĞ	THY Eğitim Başkanlığı
Filiz KULPU	Erzincan Üni.	Kemal HELVACIOĞLU	Pegasus Hava Yolları
İ.Halil GÜZELBEY	Gaziantep Üni.	Can EREL	TOBB- Sivil Havacılık Meclisi
Güler TEPE DEMİR	Girne Amerikan Üni.	Zeynep Bediz TURNA	SHGM
Süleyman TOLUN	Girne Üni.	M.Salih YALÇIN	SHGM
Serdar OKAN	Gümüşhane Üni.	Abdülkadir KAYAPINAR	SHGM
Murat KARTAL	Hitit Üni.	Güzide KARAKUŞ	Necmettin Erbakan Üni.
Harun YILMAZ	İskenderun Teknik Üni.	Emre KARŞIGİL	Necmettin Erbakan Üni.
Seçil ULUFER	İstanbul Aydın Üni.		
M.Kemal YILMAZ	İstanbul Arel Üni.		